

Ohjeita **silmäproteesin** käyttäjälle

Yksilöllinen, muovinen silmäproteesi valmistetaan alusta loppuun käsityönä. Parhaimmillaan se on niin samannäköinen kuin terve silmä, että pikaisesti katsottuna henkilön tuskin huomaa käyttävän silmäproteesia.

Kun silmä on poistettu, proteesin ensimmäinen sovitus tehdään noin neljä viikkoa silmänpoiston jälkeen tai hoitavan lääkärin toivomana ajankohtana.

Silmäproteesiin maalataan pikkutarkka kopio asiakkaan terveestä silmästä.

Nykyisin silmäproteesit tehdään yleensä muovista. Ennen yleisten, lasisten silmäproteesien käyttö on vähenemässä. Lasi on epäkäytännöllinen ja helposti särkyvä materiaali, sitä ei voi korjata eikä kiillottaa. Muovisen silmäproteesin etuna on myös muokattavuus. Sen kokoa, muotoa ja väriä voidaan muuttaa myöhemmin ja pinta puhdistaa koneellisesti.

Muovisia silmäproteeeseja voivat käyttää kaikenikäiset, myös vauvat.

SILMÄPROTEESIT
Lehto & Sohlberg Oy

Valmistus

Silmäproteesin valmistus kestää 2-3 päivää. Yleensä asiakkaan on käytävä tänä aikana vähintään neljä-kuusi kertaa proteesipajalla. Poikkeustapauksissa, jos asiakas on huonokuntoinen, proteesi voidaan valmistaa yhdessä päivässä.

Jos potilas ei voi tai pysty tulemaan paikalle, uusi silmäproteesi voidaan valmistaa aikaisemman mukaan. Tällöin uudessa proteesissa toistuvat kuitenkin entisen proteesin mahdolliset virheet.

Liian vanhassa proteesissa materiaali "väsy", eikä pysy liukkaana, jolloin se aiheuttaa kuopassa rähmimistä ja tulehduksia.

Proteesin valmistuksen ja sovituksen kaikki vaiheet ovat kivuttomia.

Ensimmäisellä käynnillä suunnitellaan ja sovitetaan proteesin malli ja koko sekä maalataan värikalvo.

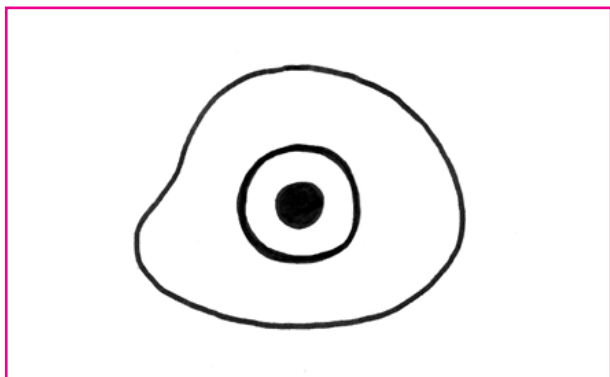
Seuraavilla käynneillä tarkistetaan proteesin istuvuus ja koko sekä tehdään mahdolliset muutokset.

Tämän jälkeen maalataan proteesiin väri, asiakas mallina.

Kun proteesi on valmis, tarkistetaan vielä sen koko, katseensuunta ja väri sekä tehdään mahdolliset korjaukset.

Asettaminen ja pois ottaminen

Silmäproteesi asetetaan paikalleen siten, että yleensä proteesin kapein reuna on nenään päin ja notko ylöspäin.

Vasemmalla silmäproteesin nenänurkka.

Proteesi otetaan peukalon ja etusormen väliin takaosaan itsen päin. Yläluomea kohotetaan toisen käden sormella

aivan ripsinauhan läheltä ja proteesi viedään yläluomen alle. Silmäproteesia työnnetään ylöspäin ja alaluomea vedetään alaspäin, jolloin proteesi asettuu silmäkuoppaan. On pidettävä huolta, että silmäripset eivät jää luomien alle. Painetaan proteesia kevyesti, että proteesi asettuu ja ilma pääsee alta pois.

Silmäproteesin paikoilleen asettaminen.

Silmäproteesi voidaan ottaa pois imututin tai sormen avulla. Imututteja on kahta kokoa. Imututin pää kostutetaan vedellä ja siitä litistetään ilmat pois, jonka jälkeen se painetaan proteesin pintaan. Alaluomea vedetään sormella alaspäin ja proteesi nostetaan alaluomen yli alaviistoon pois silmäkuopasta.

Silmäproteesin poisotto imututilla.

Ilman imututtia proteesi poistetaan siten, että katsotaan ylöspäin ja samalla vedetään alaluomea alaspäin ja painetaan proteesin alareuna alaluomen yli.

Pienen harjoittelun jälkeen proteesin laittaminen paikalleen ja pois ottaminen on helppoa.

Käyttö

Silmäproteesi pidetään koko ajan silmäkuopassa, myös nukkuessa, suihkussa ja saunassa. Se poistetaan vain puhdistusta varten. Proteesi suojaa silmäkuoppaa kuivumiselta ja estää luomen reunaa silmäripsineen kääntymästä kuopan sisälle. Proteesi tukee myös silmäluomia.

Voimakas proteesin hierominen etenkin ulospäin voi kääntää sen väärään asentoon. On myös varottava venyttämästä alaluomea, jolloin proteesi voi työntyä ulos silmäkuopasta.

Jos silmäluomet ovat jäykät tai kutistuneet, niitä voidaan harjaannuttaa silmiä voimakkaasti räpyttelemällä. Silmäluomien voimistuttaminen on suositeltavaa ensimmäisen silmäproteesin hankkimisen jälkeen.

Uudessa ja erityisesti sukeltaessa proteesi voi helposti pudota. Siksi uimalasien käyttö on suositeltavaa.

Puhdistus

Silmäproteesi pestään vedellä ja nestesaippualla. Alussa silmäproteesi on hyvä puhdistaa kerran päivässä. Tällöin tottuu myös sen laittamiseen ja poistamiseen. Myöhemmin sitä puhdistetaan vain tarpeen mukaan.

Kiillotus

Jos silmäproteesia ei saa puhtaaksi ja liukkaaksi kotikonstein, se on syytä kiillottaa koneellisesti. Proteesi puhdistetaan ja kiillotetaan proteesipajassamme koneellisesti asiakkaan odottaessa. Silmäproteesin voi myös postittaa proteesipajaamme kiillotettavaksi.

Kiillotus on tärkeää, koska pinnaltaan karheaksi kulunut proteesi hankaa silmäkuoppaa ja aiheuttaa rähmimistä. Sidekalvo on tällöin verestävä ja turvonnut. Luominurkan ulkoreunassa voi olla myös iho punoittava ja ärtynyt, mikä johtuu alituisesta pyyhkimisestä.

Silmäproteesin kanssa voi käyttää tarvittaessa kostutustippoja sekä muita silmäkuopan hoitoon määrättyjä lääkkeitä.

Huom. Suosittelemme asiakasta ottamaan aina pikimmiten yhteyttä hoitavaan lääkäriinsä, jos silmäkuopassa ilmenee tulehdusta, rähmimistä tai muuta poikkeuksellista.

Jos lääkäri määrää, että proteesia ei saa pitää silmäkuopassa hoidon aikana, proteesia on kuitenkin päivittäin sovitettava kuoppaan, ettei se pääse kutistumaan.

Korjaus

Myöhemmin silmäproteesia voidaan sekä suurentaa että pienentää. Liian iso proteesi voi aiheuttaa esimerkiksi rähmimistä, koska luomet eivät räpyttäessä sulkeudu kokonaan ja kyynelneeste ei levity tasaisesti proteesin pinnalle, eikä näin ollen liukasta ja puhdistaa proteesin pintaa. Liian pieni proteesi puolestaan ei pysy paikoillaan ja voi pudota silmäkuopasta. Lapsen proteesia täytyy suurentaa jopa useita kertoja vuodessa lapsen kasvun mukaan.

Sopivan kokoinen, hyvin istuva silmäproteesi vaikuttaa käyttäjän ulkonäköön ja suojaa silmäkuoppaa tulehtumiselta, kuivumiselta, liialta ja pölyltä. Se pitää myös yllä luomien muotoa ja liikkuvuutta. Lisäksi proteesi ehkäisee kasvojen muodonmuutosta.

Myös värikalvon ja valkuaisen väriä voidaan korjata.

Proteesin suurentaminen kestää yhden päivän. Proteesin pienentäminen kestää noin tunnin, ja se tehdään asiakkaan odottaessa.

Käyttöikä

Silmä- ja kuoriproteesia voidaan käyttää noin 5-7 vuotta. Tässä ajassa silmäkuoppa muuttuu sen verran, että proteesin uusiminen on tarpeen. Lisäksi proteesin valmistukseen käytetty muovi alkaa kellastua eikä kestä enää kuumentamista, joten sitä ei voi enää korjata.

Kustannukset ja korvaukset

Useimmiten terveydenhuolto korvaa silmäproteesin hankkimiskustannukset osana lääkinällistä kuntoutusta. Hoitava lääkäri tekee kuntoutusaloitteen. Hoitovastuusta riippuen maksusitoumuksen hyväksymisestä päätetään joko terveystieteiden keskuksessa tai sairaalassa.

Valtion tapaturmavirasto maksaa sota- ja asevelvollisuusajana sattuneiden tapaturmien kulut.

Vakuutusyhtiöt korvaavat kustannukset useissa työ- tai liikennetapaturmissa ja vastaavissa korvausvelvoitteen piiriin kuuluvissa tapauksissa.

Majoitus valmistuksen aikana

Proteesipajamme sijaitsee aivan Helsingin keskustassa lähellä rautatie- ja linja-autoasemia sekä Finnairin bussipysäkkiä.

Jos asiakas tarvitsee hotellimajoitusta, proteesipajamme lähistöllä sijaitsevat esimerkiksi seuraavat hotellit, joista hän voi valita haluamansa hinta- ja laatutason ja varata itse huoneen:

Hotel Arthur, Vuorikatu 19, 00100 Helsinki, puh. (09) 173 441.

Hotelli Cumulus Kaisaniemi, Kaisaniemenkatu 7, 00100 Helsinki, puh. (09) 172 881.

Hotelli Seurahuone, Kaivokatu 12, 00100 Helsinki, puh. (09) 69 141.

Hotelli Helsinki, Kluuvikatu 8, 00100 Helsinki, puh. 020 123 4601.

Hotelli Sokos Hotel Vaakuna, Asema-aukio 2, 00100 Helsinki, puh. 020 123 4610.

Hotelli-varauskeskus (09) 2288 1400.

Silmäproteesit Lehto ja Sohlberg Oy

Silmäproteesit Lehto ja Sohlberg Oy valmistaa, huoltaa ja korjaa yksilöllisiä muovisia silmäproteeseja. Yritys aloitti toimintansa heinäkuussa 1997.

Jos sinulla on kysyttävää, älä epäröi ottaa yhteyttä meihin.

Silmäproteesit Lehto ja Sohlberg Oy sijaitsee keskeisellä paikalla Rautatien torin kupeessa.

Pääsisäänkäynti

(Mikonkatu 19 B, 4. krs) **Sisäänkäynti liikuntaesteisille**(Vilhonkatu 6)

Mikonkatu 19 B 4 krs, 00100 Helsinki
Aukioloaika ma-pe klo 08.00- 16.00
Puhelin: (09) 621 1117
Asiantuntija Lea Kemppinen, 050 522 1125
Sairaanhoidtaja Liisa Sohlberg, 040 594 7405